Galeria Skarbczyk przy Muzeum Regionalnym w Jarocinie
63-200 Jarocin, ul. Park 1, tel. 62 747 88 03

Program zajęć

1. INFORMACJE OGÓLNE O ZAJĘCIACH

1.1. Nazwa zajęć

Ciemnia fotograficzna

1.2. Organizator zajęć

Muzeum Regionalne w Jarocinie

1.3. Miejsce zajęć

Galeria Skarbczyk w Jarocinie

1.4. Autor programu zajęć

Filip Fajfer

1.5. Analiza potrzeb prowadzenia zajęć i / lub trendów rozwoju branży

Fotografia analogowa potrzebuje od autora większej dyscypliny i koncentracji niż cyfrowa. Klisza negatywowa, przez jej konkretną długość podzieloną na klatki, powoduje, że nie ma możliwości wypstrykania nieskończonej liczby ujęć. Fotograf, przed przystąpieniem do zdjęcia, musi chwilę pomyśleć, a następnie precyzyjnie zakomponować i uważnie przemyśleć kompozycję. Klasyczna fotografia obliguje go do posiadania wrażliwości artystycznej, znajomości zasad kompozycji, a nawet do wiedzy fizycznej związanej z optyką, czy praktyki chemicznej pozwalającej na pracę z odczynnikami w ciemni fotograficznej.

Ciemnia stanowi dziś zapomniane miejsce (szczególnie przez dzieci i młodzież), służące niegdyś do obróbki chemicznej materiałów światłoczułych w tradycyjnym procesie wywoływania zdjęć. Czasem jeszcze w domowych szufladach kryją się zapomniane negatywy, które naświetlali starsi członkowie rodzin, jednak obecnie coraz trudniej o odczynniki, materiały czy specjalistyczne urządzenia. Mimo to praca w niej nadal sprawia frajdę użytkownikom, która wymaga od nich umiejętności manualnych, czasu i cierpliwości. Nie ma nic bardziej magicznego niż obraz wyłaniający się na białej kartce papieru, po wywoływaniu go w odczynnikach z naświetlonej powiększalnikiem klatki kliszy negatywowej. Każda wywołana odbitka jest inna i nosi indywidualny rys autora co sprawia, że fotografia klasyczna posiada cechy prawdziwego artyzmu.

Zajęcia pomogą zrozumieć uczestnikom pracę w ciemni od strony technicznej. Przedstawią wyposażenie ciemni fotograficznej niezbędne do samodzielnego wywoływania zdjęć. Ukażą poszczególne etapy powstawania odbitek: od naświetlenia, przez wywołanie, płukanie, aż po utrwalenie. Pozwolą naświetlić klisze pochodzące z prywatnych archiwów rodzinnych. Pokażą, jak metodą prób i błędów można dojść do tego, by skopiować negatyw na papier fotograficzny i wydobyć w zdjęciu maksimum wyrazu artystycznego. Zapewnią możliwość rozwoju umiejętności manualnych.

1.6. Cele zajęć

- Podnoszenie znaczenia fotografii analogowej przy rozwijaniu poczucia estetyki dziecięcej.
- Zapoznawanie uczestników z procesem wywoływania zdjęć metodą światłoczułą.
- Uwrażliwianie dzieci na tradycyjne odmiany fotografii.
- Wyposażanie dzieci w podstawowe wiadomości z zakresu teorii fotografii i podstaw optyki.
- Upowszechnianie klasycznej fotografii jako jednej z dziedzin sztuk plastycznych.
- Rozbudzenie motywacji dziecięcej do zainteresowania fotografią.
- Poszerzanie obszarów aktywności poznawczej dzieci.

1.7. Adresaci zajęć

Dzieci i młodzież szkolna w wieku 7-14 lat. Zarówno chłopcy jak i dziewczyny.

1.8. Forma realizacji zajęć

Zajęcia dotyczą procesu pozytywowego, czyli uzyskiwania papierowej odbitki z negatywu.

Uczestnicy indywidualnie wykonają zdjęcia klasyczną metodą analogową, tzn. z kliszy negatywowej naświetlane za pomocą powiększalnika na papier światłoczuły. Wywołają je przy asyście instruktora w specjalnie utworzonej ciemni fotograficznej.

Praca indywidualna (po 3 osoby w ciemni i nauczyciel - maksymalnie 24 osoby).

Uczestnicy swoje pomysły, ewentualne wątpliwości i możliwości techniczne skonsultują z prowadzącym (rola instruktora jest doradcza - nie sugeruje gotowych rozwiązań, a raczej przedstawia wachlarz możliwości).

Negatywy mogą pochodzić ze zbiorów Muzeum i instruktorów lub prywatnych archiwów rodzinnych uczestników.

1.9. Metody zajęć

Pogadanka i zajęcia praktyczne.

1.10. Zasady doboru kadry prowadzącej zajęcia

Zajęcia prowadzą instruktorzy, którzy mają już doświadczenie w procesie wywoływania zdjęć. Ich kontakt z fotografią klasyczną ma już historię i jest bardzo pogłębiony. Są to osoby, dla których fotografia jest pasją.

1.11. Lista wykładowców wraz z CV

1. **OLGIERD FUTOMA** (JAROCIN, PL)

2. PROGRAM ZAJĘĆ

2.1. Treści kształcenia

- Zapoznanie z wyposażeniem w ciemni fotograficznej (tanki, kuwety, termometr, powiększalnik).
- Wskazanie różnic między pozytywem a negatywem.
- Zaprezentowanie materiałów fotograficznych (papier, klisza, odczynniki chemiczne).
- Omówienie etapów powstawania odbitki pozytywowej (naświetlenie, wywołanie, płukanie, utrwalenie).
- Przybliżenie procesów działania odczynników chemicznych w ciemni fotograficznej.
- Wyjaśnienie pojęć technicznych (maskowanie, doświetlanie, światłoczułość, światło ochronne).
- Ustawienie kontrastu powiększenia fotograficznego.
- Naświetlenie pozytywu - wykonanie odbitek pozytywowych.
- Korzystanie z materiałów fotograficznych.

2.2. Plan zajęć

Nie dotyczy

2.3. Bloki zajęć

ZAJĘCIA TEORETYCZNE ▪ zapoznanie z wyposażeniem w ciemni fotograficznej, ▪ zaprezentowanie materiałów fotograficznych, ▪ wskazanie różnic między pozytywem a negatywem, ▪ wybór negatywów do naświetlania, ▪ omówienie etapów powstawania odbitki pozytywowej, ▪ przybliżenie procesów działania odczynników chemicznych w ciemni fotograficznej.	1 godz.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE ▪ przygotowanie materiałów do naświetlania i wywoływania, ▪ ustawienie kontrastu i powiększenia za pomocą powiększalnika, ▪ naświetlanie kliszy negatywowej za pomocą powiększalnika na papier światłoczuły, ▪ wywoływanie naświetlonego papieru w odczynnikach, ▪ suszenie wywołanego papieru.	1 godz.
Suma:	2 godz.

1.4.1. Wyposażenie ciemni

Rodzaj wyposażenia	Rodzaj miary	Ilość
1. Sala	szt.	1
2. Powiększalnik	szt.	1
3. Żarówka do naświetlania	szt.	1
4. Żarówka ciemniowa	szt.	1
1. Szczypce	szt.	3
2. Kuwety	szt.	3
3. Zegar	szt.	1

1.4.2. Materiały i narzędzia fotograficzne

Rodzaj materiałów	Rodzaj miary	Ilość
4. Klisze negatywowe	szt.	10
5. Papier fotograficzny	szt.	30
6. Wywoływacz	litr	5
7. Przerywacz	litr	5
8. Utrwalacz	litr	5
9. Sznurek (dratwa)	cm	1000
10. Klamerki	szt.	60
11. Czarny brystol do wyciemnienia sali	szt.	10
12. Szara taśma montażowa do mocowania brystoli	cm	5000

2.5. Materiały pomocnicze dla uczestników

- Zdjęcia – materiały własne prowadzących,
- Filmy – materiały własne prowadzących,
- Prezentacje multimedialne – materiały własne prowadzących.

2.6. Literatura dla uczestników

- Albumy – materiały własne prowadzących.

3. METODY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZESTNIKÓW

3.1. Egzamin końcowy – certyfikacyjny (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

3.2. Sprawdzian egzaminacyjny – zestaw pytań (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

3.3. Inne sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności uczestników (jeśli dotyczy)

Obecność na szkoleniu *(minimum 80%)*

4. INFORMACJE DODATKOWE

4.1. Obowiązki organizatora

Organizator opłaca i zapewnia: pomieszczenia, prowadzącego, wyposażenie ciemni, materiały i narzędzia fotograficzne, materiały pomocnicze dla słuchaczy, literaturę dla słuchaczy.

4.2. Zgłoszenia uczestnictwa

Zgłoszenia można kierować pod numerem telefonu: 62 747 34 49 lub wysyłać na adres: skarbczyk@muzeumjarocin.pl. Zgłoszenia przyjmowane są indywidualnie lub grupowo.

- Zgłoszeń indywidualnych można dokonywać na bieżąco. Warsztaty uruchamiane są dopiero po zebraniu pełnej grupy.
- Zgłoszeń grupowych należy dokonywać nie wcześniej niż na trzy tygodnie przed planowanym terminem uruchomienia zajęć.

4.3. Koszty uczestnictwa

LP.	RODZAJ	CENA
1.	Grupa (maksymalnie 24 osoby)	240 zł od grupy